

Główny Inspektorat Sanitarny

Główny Inspektor Sanitarny

EP.NE.744.8.2024
Warszawa, 04 marca 2024 r.

**Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny**
- wszyscy

Szanowni Państwo,

w związku z uzyskaniem informacji z Krajowego Punktu Centralnego ds. MPZ/Krajowego Punktu Kontaktowego EWRS informacji na temat wzrostu liczby przypadków papuzicy u ludzi w niektórych krajach UE/EOG poniżej przekazuję, do wykorzystania służbowego, informacje o zaistniałej sytuacji, jak również co do jednostki chorobowej.

W dniu 29 lutego 2024 r. do KPC ds. MPZ/KPK EWRS wpłynął Komunikat WHO dotyczący wzrostu liczby przypadków papuzicy u ludzi w niektórych krajach Regionu Europejskiego (kraje UE/EOG: Dania, Holandia, Niemcy, Szwecja i Austria):

- w Danii od końca grudnia 2023 r. do połowy stycznia 2024 r. nastąpił wzrost liczby przypadków papuzicy. Do dnia 27.02.2024 r. zgłoszono dodatnie wyniki testów PCR na obecność czynnika etiologicznego (*Chlamydophila psittaci*) u 23 osób. Większość przypadków zgłosiła narażenie na kontakt z odchodami dzikiego ptactwa głównie podczas karmienia, ale także czynności czyszczenia. Większość przypadków wymagała hospitalizacji, w 15 przypadkach zgłoszono zapalenie płuc, odnotowano 4 zgony;
- w Holandii od 26.12.2023 r. 21 osób uzyskało wynik pozytywny na obecność *Chlamydophila psittaci*; jest to dwukrotnie więcej przypadków w porównaniu do tego samego okresu w latach ubiegłych. Nie zidentyfikowano wspólnego źródła infekcji. U 6 pacjentów odnotowano narażenie na kontakt z odchodami dzikiego ptactwa, w 7 przypadkach doszło do kontaktu z odchodami ptactwa domowego, a w 8 przypadkach nie zgłoszono żadnego kontaktu z ptakami. Wszystkie ostatnio obserwowane przypadki trafiły do szpitala, jedna osoba zmarła;
- w Niemczech w 2023 r. łącznie zgłoszonych zostało 14 przypadków, w tym 5 w grudniu, natomiast w 2024 r. zgłoszono kolejne 5 przypadków (4 w styczniu i 1 w lutym). Spośród tych 19 przypadków zgłoszonych w okresie od 01.01.2023 r. do 19.02.2024 r. brak informacji odnośnie narażenia na dzikie ptactwo, 5 osób zgłosiło narażenie na kontakt z ptakami udomowionymi, jak papugi, kurczaki czy gołębie. U 18 przypadków rozpoznano zapalenie płuc, z których 16 hospitalizowano;

+48 22 34 53 300
inspektorat@sanepid.gov.pl
gov.pl/gis

ul. Targowa 65
03-729 Warszawa

- w Szwecji na przełomie listopada i grudnia 2023 r. odnotowano wzrost liczby zgłoszonych przypadków papuzicy, przy czym 7 przypadków zgłoszono w listopadzie, a 19 przypadków zgłoszono w grudniu. W styczniu 2024 r. zgłoszono 10 przypadków, a w lutym 2 przypadki (stan na 26.02.2024 r.). Od 2017 r. w Szwecji odnotowywany jest wzrost liczby przypadków papuzicy;
- w Austrii w 2023 r. zgłoszono 14 przypadków, co oznacza wzrost o 12 zgłoszonych przypadków papuzicy w porównaniu ze średnią dwóch przypadków w poprzednich 8 latach. W 2024 r. odnotowano 4 przypadki papuzicy (zgłoszone do dnia 21.02.2024 r.). Dzikie ptaki nie zostały wymienione jako źródło zakażenia.

Według oceny ryzyka WHO papuzica rzadko występuje u ludzi. Jednakże w ostatnich miesiącach kilka krajów UE/EOG odnotowało zwiększoną liczbę przypadków u ludzi (jak opisano wyżej), ponadto istnieją doniesienia o poważnym przebiegu zachorowania (zwłaszcza w Danii i Holandii, gdzie dużo przypadków wymagało hospitalizacji), a także odnotowano przypadki śmiertelne. Szwecja notuje ogólny wzrost przypadków papuzicy od 2017 r., co może być związane z coraz powszechniejszym stosowaniem bardziej czułych testów PCR. Wzrost liczby zgłoszonych przypadków we wszystkich krajach wymaga dodatkowych badań w celu ustalenia, czy jest to prawdziwy wzrost liczby przypadków, czy też wzrost wynikający z bardziej czułego nadzoru lub technik diagnostycznych.

Konfrontując powyższe doniesienia z danymi gromadzonymi dla naszego kraju, wskazać należy, że w Polsce bardzo rzadko obserwowane są przypadki zakażeń wywoływanych przez *Chlamydia psittaci*. Zarejestrowano dotychczas po jednym przypadku w 2016 r. i 2017 r. Od tego czasu nie notowano w kraju nowych przypadków (łącznie z rokiem 2024).¹

Chlamydophila psittaci to bakteria wywołująca u ludzi chorobę odzwierzęcą – ornitozę/ papuzicę. Zakażenia ludzi są najczęściej kojarzone z osobami pracującymi z ptakami towarzyszącymi, pracownikami ferm drobiu, lekarzami weterynarii, właścicielami ptaków domowych i ogrodnikami na obszarach, gdzie bakteria występuje w rodzimej populacji ptaków. *Chlamydophila psittaci* jest powiązana z ponad 450 gatunkami ptaków, występuje też u różnych gatunków ssaków, w tym psów, kotów, koni, przeżuwaczy (dużych, małych), świń i gadów. Jednak to ptaki, zwłaszcza udomowione (jak papugi, zięby, kanarki, gołębie) są źródłem zakażenia papuzicą u ludzi, przy czym szczepy przenoszone przez papugi charakteryzują się większą zjadliwością niż pochodzące od innych ptaków. Zakażenia szczepami pochodzącymi od papug mają również najostrejszy przebieg, ze śmiertelnością dochodzącą nawet do 20%.

Do zakażenia człowieka dochodzi drogą powietrzno-pyłową, głównie poprzez wdychanie unoszących się w powietrzu cząstek wydzielin dróg oddechowych, wysuszonych odchodów

¹ Dane z Meldunków o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach w Polsce (dwutygodniowe) oraz biuletynów rocznych „Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce” - [Biuletyny, meldunki, informacje epidemiologiczne \(pzh.gov.pl\)](#).

lub pyłu z piór. Nie jest zatem konieczny bezpośredni kontakt z ptakami, by doszło do zakażenia. Aktualnie nic nie wskazuje na to, żeby choroba rozprzestrzeniła się z człowieka na człowieka.

W przypadku prawidłowo postawionej diagnozy można zastosować leczenie antybiotykami. Trzeba jednak mieć na uwadze, że choroba przebiega jako zakażenie dróg oddechowych z objawami zbliżonymi do śródmiąższowego zapalenia płuc o innej etiologii. Podstawą rozpoznania są więc badania serologiczne - oznaczenie swoistych gatunkowo przeciwciał. Zakażeniom *Chlamydochyla psittaci* zawsze towarzyszy gorączka, dochodząca do 40°C.

Wrażliwość populacji na zakażenie jest powszechna. Nie nabywa się stałej odporności po przechorowaniu. Zachorowaniom najskuteczniej zapobiega się poprzez kontrolę rezerwuaru zwierzęcego przez służby weterynaryjne. Ptaki podejrzane o zakażenie winny być pod stałą kontrolę weterynaryjną, a przypadku importu ptaków egzotycznych wymagana jest ich kwarantanna oraz posiadanie świadectwa zdrowia. Należy zachowywać środki ostrożności, jak też przestrzegać ogólnych zasad higieny przy kontaktach z ptactwem. Osoby mające zawodowo kontakt z ptactwem powinny nosić odzież ochronną. Należy unikać wdychania aerozolu zawierającego pył pochodzący z ptasich piór oraz odchodów i wydzieliny ptaków.

Z wyrazami szacunku

z up. Głównego Inspektora Sanitarnego
Izabela Kucharska
Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego

/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:
- Główny Lekarz Weterynarii

